

František Dancák

M i n ú t k a

Myšlienky na nedele a sviatky

I.

**Náboženské vydavateľstvo PETRA
Prešov 1999**

Nihil obstat: Anton Mojžiš, cirkevný cenzor

Jazyková úprava: Mgr. Adriana Karasová

Imprimatur udelené J. E. Msgr. Jánom Hirkom,
prešovským sídelným biskupom pod číslom 3273/99.

Vydalo
Náboženské vysielanie PETRA
Hlavná 1
080 01 Prešov

ISBN 80-968240-0-7

Pohyblivé sviatky

Veľkonočná nedeľa - Pascha

*„Ale tým,
ktorí ho prijali,
dal moc stať sa Božími deťmi:
tým, čo uverili v jeho meno...“ (Jn 1, 12).*

Slávny sochár Thorwaldsen prechádzal raz okolo mramorových balvanov. Odrazu radostne vykrikol: "Už ho mám!" Keď sa pýtali, koho vlastne má, odpovedal, že anjela a ukazoval na veľký neforemný kus mramoru. Chcel vytesať veľkú sochu anjela a videl ho už v tej skale akoby hotového.

V každom v nás sa skrýva Božie dieťa, stvorené na Boží obraz. Ako takí sme budúci dedičia nebeského kráľovstva... Preto k podstate vykúpenia nepatrí len zmierenie Božej urážky za hriechy, ale i povznesenie ľudských tvorov na vyššiu úroveň, ako sme mali predtým, a to do stavu Božieho synovstva. Tento stav je koreňom Božej milosti a nezaslúženým darom, ktorý je nezávislý od ľudských zásluh.

Koľko útechy a sily je vo vedomí tejto najvyššej ľudskej dôstojnosti ako vrcholu ovocia vykúpenia! Aj keby nám bolo vzaté všetko, nikto nám nemôže vziať bez našej vlastnej viny Božie synovstvo, túto legitimáciu pre večný život. Preto sv. Ján vo svojom veľkolepom úvode o živote Ježiša Krista svedčí: "Z jeho plnosti sme my všetci dostali milosť za milosťou" (Jn 1, 16).

Veľkonočný pondelok

*"A toto je Jánovo svedectvo:
Keď Židia z Jeruzalema poslali k nemu
kňazov a levitov,
aby sa ho pýtali:
"Kto si ty?" (Jn 1,19).*

O sv. Bernardovi je známe, že bol výborným kazateľom. Veľmi často ho pokúšal satan k pýche a šepkal: "Ako pekne kážeš, Bernard!" Svätec však premohol pokušenie slovami: "Satan, nie pre teba som začal a pre teba neskončím, ale jedine pre Boha!"

Činnosť sv. Jána Krstiteľa vzrušila židovský národ, takže si mnohí mysleli, že prišiel veľký prorok, Mesiáš, o ktorom hovoril už Mojžiš (Dt 18, 15-19). Preto veľrada vyslala poslov, aby sa priamo dozvedeli, či je Mesiáš, alebo nie. On to otvorene poprel a pritom upozornil, že pravý Mesiáš už prišiel... A sám si je vedomý toho, že je len malým pomocníkom spásy, heroldom, vyvolávačom a upozorňovateľom na prichádzajúceho Pána... Pokora vyplýva z poznania pravdy, v ktorej si uvedomuje svoj vlastný význam a svoju úlohu...

Veľkonočný utorok

"Pán naozaj vstal z mŕtvych..." (Lk 24, 34).

V jednom meste v Rusku bolo kedysi verejné zhromaždenie proti Bohu. Usporiadali prednášku a potom žiadali o pripomienky. Diskutovalo sa veľmi dlho. Hovorilo sa za i proti. Napokon vstal starý kňaz a nahlas pozdravil prítomných: "Christos voskrese!" (Kristus vstal z mŕtvych). Prítomní mohutne odpovedali: "Voistinu voskrese!" (Naozaj vstal z mŕtvych). Týmto jediným pozdravom bola potvrdená existencia Boha a zrútená takmer dvojhodinová prednáška proti Bohu.

"Ak nebol Kristus vzkriesený, potom je márne naše hlásanie a márna je aj vaša viera", píše sv. Pavol (1 Kor 15, 14). Kristovo vzkriesenie je základom, fundamentom kresťanskej viery. "Kristus vstal z mŕtvych, prvotina zosnulých..." (1 Kor 15, 20).

Tomášova nedel'a

*"Večer v ten istý prvý deň v týždni,
keď boli učeníci zo strachu pred Židmi
zhromaždení za zatvorenými dverami,
prišiel Ježiš,
stal si doprostred a povedal:
"Pokoj vám!" (Jn 20, 19).*

Arcibiskup dr. Ramsey, prímas anglikánskej cirkvi, pri rozlúčke so svojím úradom dňa 15. novembra 1954, v deň svojich 70. narodenín, medzi iným povedal: "Svet potrebuje pokoj a dobrých ľudí.

Boží pokoj a odpustenie pre človeka bolo už obsahom posolstva v Starom zákone u Mojžiša, v žalmoch a u prorokov. "Knieža pokoja" (porov. Iz 9, 6) uisťuje po svojom zmŕtvychvstaní opakovaným pozdravom: "Pokoj vám!" Zastrášeným srdciam chce priniesť pokoj a Boží mier... A potrebovali ho nielen vtedy, ale i dnes...

Nedel'a myronosičiek

*"Keď sa pominula sobota
Mária Magdaléna a Mária Jakubova i Salome
nakúpili voňavé oleje
a išli ho pomazať" (Mk 16,1).*

Sv. Augustín o svojej matke sv. Monike napísal, že to bola nežná žena, ale mužná svojou pevnou vierou.

Túto vernosť ženy vidíme pri utrpení Ježiša Krista. Muži Ježiša Krista prenasledovali, udávali, zapierali, zradzovali, opúšťali, mučili a pribili na kríž... Ženy tvorili väčšinu na krížovej ceste... Aj pod krížom (porov. Jn 19, 25).

Prvou ženou, ktorá mala kladnú úlohu pri Kristovom utrpení je Pilátova žena. Vieme o nej, že sa volala Klaudia Prokula. Tu však nezáleží na jej mene, ale na jej postoji. Nezostala ľahostajná k tomu, čo sa dialo. Konala podľa svojho svedomia. Aj keď nedokázala zachrániť svojho manžela pred zločinným rozhodnutím, pretože neposlúchol jej radu, predsa jej čin zostane vzorom pre všetky kresťanské manželky a ženy: postaviť sa za pravdu, spravodlivosť a lásku, konať príkladne podľa svedomia.

Boh odmeňuje i vernosť žien, ktoré sa ponáhľali k Pánovmu hrobu: dostáva sa im ako prvým radostného posolstva o zmŕtvychvstaní s úlohou priniesť ho apoštolom.

Nedel'a o uzdravení chorého

*"Hľa, ozdravel si,
už nehreš,
aby ťa nepostihlo niečo horšie" (Jn 5, 14).*

Aj malý hriech dokáže otráviť život.

Spisovateľ Ignát Herman ešte vo svojej starobe spomínal na svoj prvý malý hriech z detstva.

Keď Ježiš varuje uzdraveného pred hriechom, robí to z lásky, aby ho "nepostihlo niečo horšie". Tým varuje aj nás, lebo nám praje trvalú radosť, radosť, ktorú nám nikto nemôže vziať.

"Kto slúži čertovi, peklom sa mu odmení, lebo iné nemá", hovorí príslovie.

Nedel'a o Samaritánke

*"Pod'te sa pozrieť na človeka,
ktorý mi povedal všetko,
čo som porobila!" (Jn 4, 29).*

Sv. Efréma Sýrskeho zvädzala hriešnica na hriech. Svätec jej povedal: "Dobre, ale musíš ísť tam, kam ja chcem." "A kam?" "Na námestie." "Nie, to nie je možné, tam by nás ľudia videli", znela odpoveď. Tu Efrém povedal: "Ľudí sa bojíš, ale Boha sa nebojíš, ktorý vidí a pozná aj tie najtajnejšie záhyby ľudského srdca a ktorý v súdny deň odplatí každému podľa jeho skutkov."

Tento vševediaci Boh, ktorý nám raz "povie všetko, čo sme urobili", je pre nás pohnútkou, aby sme boli svätí aj vo svojich myšlienkach. "On osvetlí, čo je skryté v tme, a vyjaví úmysly srdca" (1 Kor 4, 5).

Nedel'a o uzdravení slepého

"Verím, Pane" (Jn 9, 38).

Dňa 23. februára 1955 zomrel v Paríži vo veku 90 rokov diplomat, básnik a spisovateľ Paul Claudel. Do svojich 20 rokov bol životom ďaleko od Boha. Na Vianoce v roku 1886 vkročil do katedrály Notre Dame, - len tak, pre básnickú inšpiráciu. Sám o tom napísal: "Stal som v dave... Tu sa stala ona udalosť, ktorá ovládla môj život. V jedinom

okamihu bolo moje srdce dotknuté a uveril som s takou istotou, že nezostalo miesta pre moju pochybnosť..."

Aj v prípade uzdravenia slepého od narodenia vidíme, že Pán mu ponúka spásu a približuje sa mu... Neraz sa tak približuje aj k nám, zvlášť, keď nás ľudia "vyhodia". Hľadá nás po celý život a rôznym spôsobom ponúka svoju milosť. Prijmeme ho?

Nanebovstúpenie Pána

*"Ako ich žehnal,
vzdialil sa od nich
a vznášal sa do neba" (Lk 24, 51).*

P. Ignác Stuchlý, jednoduchý kňaz, malý postavou, ale veľký duchom, ktorý k nám uviedol saleziánov, má na svojom hrobe na pomníku vyryté slová: "Dovidenia v nebi."

Ten staručký kňaz a vychovávateľ hovoril svojim odchovancom: "Čakám, že budete žiť tak, aby sme sa znovu uvideli v nebi."

Skutky apoštolov nám o nanebovstúpení Pána hovoria, že apoštoli "uprene hľadeli k nebu" za odchádzajúcim Ježišom (1, 10). Bolo im ľúto lúčiť sa s ním... Verili však, že bude s nimi aj naďalej a že sa raz s ním stretnú, aby s ním boli naveky (Jn 14, 1-3).

Nedeľa Svätých Otcov I. nicejského snemu

*"Svätý Otče,
zachovaj ich vo svojom mene,
ktoré si ty dal mne,
aby boli jedno ako my" (Jn 17, 11).*

V roku 1975 sa stretli v Tripolise zástupcovia katolíckej cirkvi a islamu. Hlavné body dohody boli: nespomínať minulosť, nejatriť rany starých krívd, nebrojiť proti sebe...

Bol to vtedy veľký úspech. Bolo to v duchu helsinských dohôd. Ale predovšetkým je to Kristova vôľa, "aby všetci boli jedno" (Jn 17, 21).

Snahy posledných pápežov o zjednotenie kresťanov znamenali historický medzník v dejinách Cirkvi... K tomu má prispieť aj Svetový týždeň modlitieb za jednotu kresťanov, ktorý je každoročne od 18. do 25. januára... O to sa musíme snažiť všetci. Vzájomnou úctou, odpúšťaním a predovšetkým modlitbou...

Zoslanie Svätého Ducha

*"Ja som svetlo sveta.
Kto mňa nasleduje,
nebude chodiť vo tmách,
ale bude mať svetlo života!" (Jn 8, 12).*

Vedenie nápravného ústavu informovalo rodičov, že ich odsúdený syn sa ocitol v beznádejnom stave po prudkom zápale slepého čreva a pridružených komplikáciách. Rodičia

prišli v čiernych šatách a čakali na výsledok operácie. Keď sa operácia podarila, vyhlásili, že by bolo lepšie, keby ich syn zomrel, aspoň by nemali o neho starosť.

Do tmavých ciest tohto nevydareného života sotva žiaril Ježiš Kristus svojou pravdou, láskou, príkladom... Nech žiari do života našich detí, pričinením rodičov, a potom aj na nich spočinie zvláštna Božia priazeň...

Najsvätejšej Trojice

"Čo myslíte?

*Keby mal niekto sto oviec
a jedna z nich by zablúdila,
nenechá tých deväťdesiatdeväť na vrchoch
a nepôjde hľadať tú, čo zablúdila?" (Mt 18,12).*

André Gide, francúzsky spisovateľ, vo svojom rozhovore s básnikom Paulom Claudelom povedal: "Stratil som záujem o Boha." Paul Claudel mu odpovedal: "Ale Boh nestratil záujem o vás."

Naozaj. Obrazne nám to povedal Ježiš Kristus v podobenstve o stratenej ovci... Boh hľadá práve tú ovečku, ktorá je na tom najhoršie a zahrňa ju neuveriteľnou láskou a pozornosťou. To je iste výzva k viere, že máme na nebi takého dobrého Otca.

Prvá nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha - Všetkých svätých

"Pozri,

*my sme opustili všetko a išli sme za tebou.
Čo z toho teda budeme mať?" (Mt 19, 27).*

Kardinál Newman vo svojej poslednej kázni, ktorú povedal ako anglikán pred konverziou, si položil túto otázku: "Kto je pravým kresťanom?" Sám si na ňu dal aj odpoveď: "Pravým kresťanom je ten, kto stále túži po Kristovi a jeho príchode. Nie ten, kto túži po zisku, počtách, rozkošiach a moci, ale kto očakáva Spasiteľa, nášho Pána Ježiša Krista."

Kresťania sa nemajú pýtať, aké postavenie, moc a slávu získajú za nasledovanie Krista. Nemá to zmysel. Svoju ctižiadosť však nech zamerajú tam, kde sa poskytuje pravá veľkosť: k slúžiacej láske. Ani Boží Syn neprišiel dať sa obsluhovať, ale aby slúžil iným. To je aj naša úloha, v ktorej sa môžeme snažiť byť prví i veľkí...

Najsvätejšej Eucharistie

*"Ja som živý chlieb,
ktorý zostúpil z neba.
Kto bude jesť z tohoto chleba
bude žiť naveky" (Jn 6, 51).*

V koncentračnom tábore v Dachau (a tiež inde) si väzni potajomky podávali počas práce sv. prijímanie zabalené v odpadovom papieri či v škatuľkách s aspirínom. Riskovali korbáč, samotku, hlad, ba aj smrť.

Prečo sa neodvolali na právo uchovať si život či zdravie? Prečo v niektorých mestách šatniarky, hudobníci, kabaretisti, vodiči autobusov, čašníci, policajti a iní noční pracovníci vstávajú ráno o tretej a idú na "rannú" nedeľnú sv. liturgiu, hoci by sa mohli ľahko vyhovoriť, že nutne potrebujú odpočinok? To preto, že pochopili slová Ježiša Krista: "Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň" (Jn 6, 54).

Druhá nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

*"Poďte za mnou
a urobím z vás rybárov ľudí" (Mt 4, 19).*

Na cintoríne v Svinici pri Košiciach leží mladý kňaz Štefan Bečaver. Hneď po prechode frontu sa rozšíril v jeho farnosti i na okolí týfus. Zdravotné zariadenia v tom čase ešte nemohli patrične fungovať, a tak hrozila nákaza. Miestny duchovný otec však bol ochotný dať aj život za svoje ovečky. Prinášal poslednú útechu všade, kde ho zavolali. Túto svoju službu svojim veriacim zaplatil predčasným skonom. Ešte i teraz na neho spomínajú s vďačnosťou na celom okolí.

Na túto náročnú kňazskú službu si spomíname práve teraz, keď v tomto období vstupujú novokňazi do Pánovej vinice, aby sa stali "rybármi ľudí"... Sprevádzajme ich svojimi modlitbami, aby ich účinkovanie bolo úspešné a požehnané... Je to nakoniec aj naša povinnosť, na ktorú upozorňuje aj koncil: Laici "nech nezabúdajú v modlitbách porúčať Bohu svojich predstavených, lebo oni bedlia nad našimi dušami, za ktoré budú vydávať počet: aby to konali radostne, a nie žalostne" (LG, 36).

Tretia nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

"Hľadajte teda najprv Božie kráľovstvo..." (Mt 6, 33).

"Najprv jedlo, až potom morálka!"

To sú slová Bertholda Brechta z *Trojgrošovej opery*.

Nie sú aj v našom živote podobné zásady?

Najprv hmotné zaistenie a až potom náboženstvo? Najprv kariéra, postavenie, a keď bude čas, potom duchovné záležitosti? A keďže starosti o tento svet nám vezmú všetok čas, musíme odkladať modlitbu, účasť na bohoslužbách... na starobu, na smrteľnú posteľ... Počujme, čo hovorí Ježiš Kristus v podobenstve o nerozumnom boháčovi: "Blázon! Ešte tejto noci požiadajú od teba tvoj život a čo si si nahonobil, čie bude?" (Lk 12, 20). Preto tak varovne znejú jeho slová z reči na vrchu: "Hľadajte teda najprv Božie kráľovstvo..." (Mt 6, 33).

Štvrtá nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

*"Veru, hovorím vám:
Takú vieru som nenašiel u nikoho v Izraeli" (Mt 8, 10).*

Fred Smite, syn slávneho newyorského bankára bol veľmi chorý a bol nútený žiť v tzv. "oceľových pľúcach". Zbytočne chodil po všetkých slávnych klinikách sveta. V roku 1936 prišiel do Lúrd, hoci cestovanie ho stálo neslýchané bolesti.

Nikto mu neradil ponoriť sa do vody. Kňazovi, ktorý ho vyspovedal a udelil sv. prijímanie, Fred vyjadril svoju živú túžbu:

"Rád by som sa vykúpil v lurdskej vode. Nie preto, aby som bol zázračne uzdravený, ale preto, aby som vždy a pokojne znášal svoju chorobu".

Jeho žiadosti vyhovel. Ošetrovatelia ho ponorili až po krk do studenej vody a pomohli mu prejsť bazénom. Fred sa medzitým modlil k Bohorodičke.

Keď ho znovu vložili do jeho "hrozného väzenia", blažene si vzdychol: "Ach, ako dobre som sa cítil!"

Trpel veľké bolesti a predsa sa stále usmieval svojím obdivuhodným úsmevom, ktorý už roky čerpal z viery v Boha.

Aj u rímskeho stotníka sa stretávame s veľkou vierou. Preto bol Pán "udivený" jeho vierou, ktorú dáva všetkým za príklad. Aj nám!

Piata nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

*"Vybehli oproti nemu
dvaja posadnutí zlými duchmi" (Mt 8, 28).*

Na Západe (a nielen tam) sa stal diabol filmovou hviezdou. Po filme *Exorcista*, ktorý producentom vyniesol milióny dolárov na ľudskej poverčivosti, sa natáčajú ďalšie filmy s diabolskou tematikou... Nič neukazuje lepšie úbohosť emancipovaného človeka z "náboženských predsudkov" ako to, že: v Boha neverí, ale v drastickej hrôze, ako ju bezohľadní filmoví producenti ponúkajú, nachádza uspokojenie. Je príťahovaný zlom. Nie je to trest za neveru? O čo lepšie je na tom ten, kto verí v Syna človeka, ktorý premohol démonov nielen na kríži, ale i v každom z nás!

Šiesta nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

*"Prečo myslíte zlé
vo svojich srdciach?" (Mt 9, 4).*

Básnik Oscar Wilde bol pre mravné priestupky odsúdený do väzenia. Keď ho viedli do väzenia, musel čakať na stanici i so svojím strážcom v trestaneckom obleku a s ostrihanou hlavou. Jeden cestujúci ho spoznal a nahlas povedal: "Ludia, to je Oscar Wilde!" Potom pristúpil k nemu a napľul mu do tváre. Oscar nepovedal ani slovo.

Hľa, tak súdia hriešnika ľudia! A takto súdili aj Ježiša Krista, keď uzdravoval ochrnutého. A Ježiš Kristus? "Dúfaj, synu, odpúšťajú sa ti hriechy" (Mt 9, 3). Tak vie konať len Boh!

"Klesne oslica a nájde sa, kto jej pomôže vstať. Klesne ľudská duša a nikto ju nepozdvihne" (sv. Bernard).

Siedma nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

"Išli za ním dvaja slepci

a kričali:

"Syn Dávidov, zmiluj sa nad nami!" (Mt 9, 27).

Jedna pani stratila zrak vo svojich šesťdesiatich rokoch. Potom už bola slepá 12 rokov až do smrti. Keď sa jej pýtali, ako to znáša, odpovedala pokorne: "Dobre. Veď som tými očami pozerala na svet 60 rokov. A Pánu Bohu som za to málo ďakovala."

Čo my? Sme vďační Pánu Bohu za svoj zrak? Že vidíme svet a kocháme sa v jeho kráse! Všimnime si týchto dvoch z evanjelia ako uzdravení a plní radosti "šli a rozprávali o ňom po celom kraji" (Mt 9, 31).

Ôsma nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

"Všetci jedli a nasýtli sa,

ba ešte nazbierali dvanásť plných košov zvyšných odrobín" (Mt 14, 20).

V roku 1932 mali v Dubline nezvyčajnú senzáciu. Spočívala v tom, že strážca Svätej zeme poslal na Medzinárodný eucharistický kongres v Dubline dve vrecia obilia zožatého na tom mieste, kde podľa podania Ježiš urobil zázračné rozmnoženie chleba. Z obilia pripravili obetný chlieb pre prijímajúcich na kongrese.

Je potrebné, aby bol dostatok chleba a aby sme každodenný chlieb i "chlieb života" vo forme Eucharistie mali v úcte a požívali ho pre svoj prirodzený i nadprirodzený život.

Deviata nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

"Ježiš hneď vystrel ruku,

zachytil ho..." (Mt 14, 31).

V známej hre Ferka Urbánka *Rozmajrín*, ktorú niekoľkokrát uvádzala aj slovenská televízia, utkvie v pamäti záverečný citát, ktorý znie: "Boh dopustí, ale neopustí!"

Áno, Boh dopustí, ale neopustí! Keď je núdza najvyššia, pomoc Božia najbližšia. Slová týchto ľudových prísloví sú zrkadlom biblickej pravdy, ktorá žiari v tejto udalosti i na mnohých iných miestach evanjelia... Nezabúdajme na ňu a oddaná dôvera k Pánovi prekoná každé životné ťažkosti...

Desiata nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

*"Pane,
zmiluj sa nad mojím synom..." (Mt 17, 15).*

Mária Antoinetta, väznená v Temple spolu s rodinou, dostala možnosť vyslobodiť sa, ale bez detí. Odmietla. A tomu, kto ju chce vyslobodiť, povedala: "Viem, že už nebudem mať takú možnosť, ale nemohla by som sa z ničoho tešiť, keby som opustila svoje deti."

Život bez detí je ako prasknutý zvon. Nemá zvuk... Deti sú požehnaním pre rodičov... A čo všetko vynaložia rodičia na ich výchovu! Koľko starostí v čase choroby, bolesti či nejakého problému v živote... Preto je len samozrejmé, že aj ten rodič z evanjelia prosí Ježiša o pomoc pre svojho syna.

Jedenásta nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

*"Preto sa nebeské kráľovstvo
podobá kráľovi,
ktorý sa rozhodol
vyúčtovať so svojimi sluhami" (Mt 18, 23).*

Adolf Eichmann, jeden z vedúcich esesákov hitlerovskej organizácie na likvidovanie Židov sa 15 rokov po vojne skrýval pod cudzím menom v Argentíne. Až raz ho na ceste z práce ho zastavili neznámi muži a odhalili. Postavili ho pred súd a nepomohol ani chýrny nemecký obhajca. Fakty sa nedali poprieť. Eichmanna odsúdili na smrť a 31. mája 1962 popravili. Jeho telo spálili a popol rozprášili do mora.

Eichmannov prípad nám aspoň trochu pomáha priblížiť to, čo nám zdôrazňuje evanjelium: raz pre každého nastane čas zúčtovania, ktorému nik neunikne. "A ak sa spravodlivý ťažko zachráni, kde sa podeje bezbožný a hriešnik?" (1 Pt 4, 18).

Dvanásta nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

*"Keď mladík počul toto slovo,
odišiel smutný,
lebo mal veľký majetok" (Mt 19, 22).*

Cirkevní historici píšú, že cisár Decius prenasledoval kresťanov a nútil ich, aby zapreli Krista a obetovali modlám. A skutočne, mnoho kresťanov odpadlo, no väčšina tých, čo mali veľké bohatstvo. Radšej zapreli Krista, než by sa mali zrieknuť svojho bohatstva.

Aj bohatý mladík "odišiel smutný" od Krista, keď počul, že kvôli pravej dokonalosti a dosiahnutiu pokladu v nebi sa treba zriecť všetkého... Kto to pochopí a tak urobí, "dostane stonásobne viac a bude dedičom večného života" (Mt 19, 29).

Trinásta nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

*"Kameň, čo stavitelia zavrhli,
stal sa kameňom uholným.
To sa stalo na pokyn Pána..." (Mt 21, 42).*

V jednej perzskej legende sa hovorí, že Boh požehnal človekovi, ktorý sa modlil pred pohanskou modlou. Archanjel začal namietat', prečo mu bolo požehnané. Boh vysvetlil: Srdce tohto pohana ma hľadá, je mi blízko. Hľadím totiž na srdce človeka viac, než na jeho rozum, znalosti a chápanie.

Vinu Židov, ktorej sa dopustili odmietnutím ponúkanej spásy, znázorňuje Matúš podobenstvom o zlých vinohradníkoch (tiež podobenstvom o dvoch bratoch - 21, 28-32 ; o kráľovskej svadbe - 22, 1-14). Podobenstvo naznačuje dobrotu a vernosť Boha, ktorý poslal svojho Syna predovšetkým pre dobro a spásu Židov. Keď sa mu ale títo postavili na odpor, sami sa odsúdili. Preto poslal apoštolov hlásať evanjelium k pohanským národom, ktorí ho prijímali ochotnejšie.

Štrnásta nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

*"Ale oni na to nedbali a odišli:
jeden na svoje pole,
iný za svojím obchodom" (Mt 22, 5).*

Sv. Tomáš Morus, anglický kancelár, chodieval denne na sv. prijímanie. Mnohí sa tomu čudovali a hovorili: "Pri toľkej práci a starostiach ešte chodíte tak často do chrámu a na sv. prijímanie?"

"Práve preto", odpovedal kancelár. - "Ak mám mnoho práce, ktorá je často nad moje sily, idem k Pánovmu stolu posilniť sa. Ak ma zvierajú starosti, idem sa povzbudiť pri nebeskej hostine. A keď ma roztržitosti dvorného života chcú zviest' k nerozumnosti, nachádzam u Pána zas pokoj a múdrosť."

Prehnaná starosť o pozemské veci dokáže človeka tak zaujať, že "nemá čas" na vyššie záujmy a stratí z nezriadenej lásky k časným záujmom spásu. V obsadenom rozvrhu hodín nie je potom miesto pre modlitbu a bohoslužbu. Toto môžeme dosiahnuť iba vtedy, ak sa budeme vedieť povzniesť nad časné záujmy, nájsť čas pre Boží hlas, ktorý nás ustavične volá: "Poďte...!"

Pätnásta nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

*"Na týchto dvoch prikázaniach
spočíva celý Zákon i Proroci" (Mt 22,40).*

Známa antická báj spomína, že celú zemeguľu drží na svojich ramenách mytologický Atlas. Široko rozkročený do neznámych končín východu a západu drží svet na pleciah. Aby sa nemohol posunúť ani na jednu stranu Atlas ho pridržiaava z oboch strán svojimi svalnatými

rukami. Keby len na chvíľku poľavil, alebo niektorú z pridrżujúcich rúk odtiahol, svet by sa zrútil.

Čo podľa tohto mýtu je podmienkou pokojného fyzického trvania našej Zeme, to v mravnom zmysle platí o najväčšom prikázaní Zákona, o prikázaní lásky. Tak, ako sú tie dve mocné podopierajúce ruky mytologického titana, sú aj dve pridrżiavajúce ruky: dve najväčšie prikázania - láska k Bohu a láska k blížnemu, ktoré podmieňujú všetok poriadok vo svete. A "na týchto dvoch prikázaniach spočíva celý Zákon i Proroci" (Mt 22, 40).

Šestnásta nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

*"Po dlhom čase
sa pán tých sluhov vrátil
a začal s nimi účtovať" (Mt 25, 19).*

Tak, ako sa v tvári odráža náš citový život, aj vo večnej knihe života sa zapisuje každý náš skutok.

Už stredoveký autor Tomáš z Celano (1190-1260) naznačil hodnoty u našich skutkov vo svojej básni *Dies irae* takto: "Napísaná kniha tu je. Všetky deje obsahuje. Z nej svet ortieľ vypočuje."

Preto rozmnožujme svoju vieru a lásku dobrými skutkami, usilujme sa o dokonalosť, aby sme mohli spokojne "vyúčtovať" keď príde Pán.

Sedemnásť nedeľa pod Zoslaní Svätého Ducha

*"No ona prišla k nemu,
poklonila sa mu a povedala:
"Pane, pomôž mi!" (Mt 15, 25).*

Benjamín Franklin, vynálezca bleskozvodu, v istej spoločnosti povedal: "Páni, ja som už toho dosť skúsil, ale čím som starší, tým viac som presvedčený, že rozhovor a spolupráca s Bohom sa vypláca."

Príhoda s kanaánskou ženou to potvrdzuje. Žena sa nedá odbiť, pretože jej viera je "veľká". A takú vieru Boh odmeňuje.

Osemnásť nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

*"Na tvoje slovo spustím siete.
Len čo to urobili,
chytily také množstvo rýb,
až sa im siete trhali" (Lk 5, 5-6)*

Keď maršala Ferdinanda Focha žiadali veliteľia, aby po posledných útokoch dovolil unaveným vojakom oddýchnuť, dostali odpoveď: "Vít'azstvo vydobývajú unavení vojaci."

Áno, tam, kde človek prizná a vyzná, že je so všetkým na konci, kde cíti, že sa musí oprieť o Božiu moc a dobrotu a začne napriek doterajším zlým skúsenostiam znovu - ale v Božom mene - tam sa vždy dejú divy. Zázračný rybolov na Genezaretskom jazere to plne potvrdzuje.

Devätnásta nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

*"Ako chcete,
aby ľudia robili vám,
tak robte aj vy im!" (Lk 6, 31).*

Zlaté pravidlo ľudských vzťahov!

Tieto slová sú v podobnom význame známe po celom svete ako príslovie. I judaizmus poznal podobné príslovie ako to potvrdzujú starozákonné pseudoepigrafy,

Rabinská literatúra rozpráva historiku o dvoch populárnych učiteľoch židovského zákona Šammajovi a Hillelovi, ku ktorým prišiel akýsi pohan a žiadal ich, aby ho za ten čas, za ktorý vydrží stáť na jednej nohe, vyučili židovskému zákonu, všetkým zákazom a príkazom. Šammaj sa nahneval a vyhnal ho, ale Hillel mu povedal: Nerob druhým to, čo nechceš, aby ti robili oni. Pohanovi sa páčila jeho odpoveď, a preto sa stal Hillelovým učníkom.

Láska je naplnením všetkých príkazaní... Premenu sveta nedosiahneme nariekaním nad nevďačnosťou a zlobou ľudí, ale len konaním dobra... Nejde tu o veľké svetské príslovie, ale o základnú Božiu požiadavku lásky: "Ako chcete, aby ľudia robili vám, tak robte aj vy im!"

Dvadsaata nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

*"Keď sa priblížil k mestskej bráne,
práve vynášali mŕtveho" (Lk 7, 12).*

Keď bol Rím na vrchole svojej slávy a moci, oplýval bohatstvom, nádherou a užíval všetky pozemské radosti, veľký básnik Horátius napísal: "Všetkých nás čaká jedna noc. Všetci musíme kráčať cestou smrti."

Mladý môže, starý musí, hovoria ľudia... Sväté písmo nám to mnohými príkladmi aj pripomína. A nie menej sám život. Veď naozaj sa často stáva, že človek ráno vstáva zdravý a veselý a večer už nie je medzi živými...

"Preto bdejte, lebo neviete ani dňa, ani hodiny" (Mt 25, 13).

Dvadsaata prvá nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

*"Iné zrno padlo do dobrej zeme.
Vyrástlo a prinieslo stonásobnú úrodu" (Lk 8, 8).*

Karl Rahner sa zamýšľal nad budúcnosťou kresťanstva a prichádza k takýmto záverom:

Viera z tradície zanikne. Kresťania stratili vedúce postavenie a preto budú niekde spolurozhodovať, inde budú v menšine, v niektorých oblastiach budú trpení a budú vždy i oblasti, kde budú prenasledovaní. Stanú sa skôr malým stádom, ale tým i svetlom sveta a soľou zeme.

Asi v takej situácii žili aj prví kresťania... Kresťanstvo je náboženstvom menšiny. Len málo tých, čo sú v chráme, sú pravými kresťanmi. Ale na tej menšine záleží, aby prinášali "stonásobnú úrodu".

Dvadsať druhá nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

*"Prosím Ťa, Otče,
pošli ho do domu môjho otca.
mám totiž piatich bratov;
nech ich zaprisahá,
aby sa nedostali aj oni na toto miesto múk" (Lk 16, 27-28).*

Otec, hrdina Springovho románu *Môj premilený syn*, chce synovi dožičiť všetko, o čo jeho samého obral osud. Všetko mu prepáči, všetko chápe, všetko mu odpúšťa. A syn rastie ako divoký strom v nezdravom ovzduší prepiateho rodičovského zbožňovania. Keď sa dopustí pokleskov a previnení, píše otcovi z výkonu trestu: "Otče, odpustite mi. Bol som zlý syn. Veľa ste mi toho dovolili. A mojich bratov držte prísnejšie..."

Kto si neváži lásku a dobrotu otca, ona sa mu nakoniec stane odsúdením... Ľutovať je už neskoro... Prípád boháča z podobenstva nám to veľmi zreteľne potvrdzuje...

Dvadsať tretia nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

*"A všetci obyvatelia
gergezského kraja ho prosili,
aby od nich odišiel..." (Lk 8, 37).*

Obyvatelia gergezského kraja neboli bezbožní a zlí ľudia. Hoci boli pohania, Ježiša prijali s úctou. Chov ošípaných im bol však dôležitejší, než nové radostné posolstvo. A keďže Kristova prítomnosť im nepriamo spôsobila hmotnú škodu, prosili ho, "aby od nich odišiel".

Koľkí z nás sa podobáme týmto obyvateľom gergezského kraja! Bert Brechtova *Trojgrošová opera* svojím vtipom takto zachytáva názor mnohých: "Najprv žradlo, pak morálka!" Nepochopenie ceny spásy vedie takýchto jednotlivcov k prevráteniu hodnôt, a tým sa náboženstvo dostáva na posledné miesto.

Dvadsať štvrtá nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

*"Dcéra,
tvoja viera Ťa uzdravila" (Lk 8, 48).*

James Irwin, baptista, člen posádky Apollo-15, na otázku novinárov, či sa bál vo vesmíre, povedal: "Nuž áno, bál som sa, ale dôveroval som Bohu."

Boh prijíma dôveru ako prvý krok človeka a pomáha k celej milosti viery. Prejavuje sa tak skúsenosť, že kto urobí k Bohu jeden krok, tomu Boh vyjde v ústrety sto krokov.

Dvadsať piata nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

*"No prišiel k nemu
istý cestujúci Samaritán" (Lk 10, 33).*

Stalo sa to v jeseni roku 1976.

Vodič diaľkovej dopravy bol ťažko dopichaný, keď bránil svoje nákladné auto proti násilníkom, ktorí s ním chceli ujsť. Rany nezasiahli žiaden dôležitý orgán, ale spôsobili ťažké krvácanie. Páchatelia ušli, nablízku nebol nik. S poslednými silami sa doplazil na okraj cesty, aby ho mohol vidieť náhodný vodič v svetle reflektorov. Zastavil autobus. Viezol robotníkov z odpoľudňajšej smeny. Hoci bol plný, vzal raneného do nemocnice. Nik z cestujúcich nereptal. Keď už bol v nemocnici, ďaleko od svojho domova, medzi neznámymi ľuďmi, prichádzali k nemu na návštevu vodič a sprievodca autobusu, tiež cestujúci, ktorí sa vtedy viezli autobusom a vedeli, že leží v nemocnici. Prišli s darčekom a so slovami: "Aby ste vedeli, že nie sú u nás len samí násilníci."

Je to prípad, ktorý by do poslednej bodky mohol ilustrovať podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi. Vháňa nám slzy do očí, keď počujeme jeho podrobnosti. Kiežby takýchto Samaritánov mal dnešný svet viac!

Dvadsať šiesta nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

*"Blázon!
Ešte tejto noci požiadajú od teba tvoj život
a čo si si nahonobil,
čie bude?" (Lk 12, 20).*

Na sídlisku sa konal sociálny prieskum. Komisia prišla do jedného bytu. Všade krásny nábytok, drahé záclony, koberce, čisto, až to komisii bolo podozrivé. "Vy nemáte detí? Kde sa tie deti učia a hrajú?" Po dlhom čase a váhaní otec prezradil svoj "zlepšovák". Prispôbená doska sa dávala na kryt WC a deti si tam písali domáce úlohy na kolenách, "aby v byte bol poriadok, lebo my sme obaja zamestnaní" (Podľa Hom. směr., 1977, 2).

Pre tých platia Kristove slová z podobenstvá, pretože sa stali otrokmi svojho majetku a nedokážu ho užívať, ani s nikým sa oň podeliť.

Dvadsať siedma nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

*"Ale predstavený synagógy sa nahneval,
že Ježiš v sobotu uzdravuje" (Lk 13, 14).*

Z čias bojov medzi Poľskom a rehoľou križiakov sa spomína tento dojímavý príbeh:

Keď k poľskému rytierovi Jurandovi zo Spychova priviedli kontúra de Läveho, ktorý ho predtým mučil, odrezal mu jazyk, vypichol oči a ukradol dcéru, posunkami mu naznačil, že mu dáva slobodu a rozrezal mu púta, čo okolostojaci priatelia nevedeli nijako pochopiť.

Ježiš uzdravuje chorú ženu. Uzdravuje ju v sobotu a tým plní svoj program: prináša vykúpenie z hriechu a z moci zla.

Predstavený synagógy to nemohol pochopiť a zazlieval Ježišovi. Prehliadol však, že človek je viac ako paragraf, láska viac ako splnenie malicherného príkazu.

Dvadsať ôsma nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

*"Lebo hovorím vám,
že ani jeden z tamých mužov,
čo boli pozvaní,
neokúsi moju večeru" (Lk 14, 24).*

Slávny taliansky básnik A. Dante bol z politických dôvodov vyhnaný zo svojej vlasti. Zomrel vo vyhnanstve v Ravene. Sotva zavrel oči, otvorili sa oči jeho rodákov vo Florencii a chceli básnika pochovať so všetkou slávou vo svojom meste. Obyvatelia Raveny však povedali: "Nestali ste o neho zaživa, nedostanete ho ani po smrti.

Ak nestojíme o Boha v živote, nedostane sa nám ho ani po smrti. "Odíd'te, odo mňa, zlorečení, do večného ohňa...", povie Ježiš pri Poslednom súde tým, čo o neho nestali za života (Mt 25, 41). A toľko sa k nám prihovára a pozýval nás, ako to vidíme aj v podobenstve o veľkej večeri (Lk 14, 16-24).

Dvadsať deväť nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

*"Nenašiel sa nik
okrem tohoto cudzinca,
čo by sa bol vrátil
a vzdal Bohu slávu?" (Lk 17, 18).*

Grécky mudrc Simonides už kedysi dávno hovorieval, že doma má dve skrine. V jednej má celý svoj majetok - a tá je vždy plná, v druhej uschováva ľudskú vďačnosť - a tá je vždy prázdna.

Mudrc tým chcel povedať, že sa veľmi sklame ten, kto sa spolieha na ľudskú vďačnosť... Dejiny nám hovoria, ako málo boli vďačné národy k svojim najlepším osobnostiam. Prenasledovali ich a zabíjali... Túto nevďačnosť zakúsil aj Ježiš Kristus pri uzdravení deviatich malomocných.

Tridsať nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

*"Ešte ti jedno chýba.
Predaj všetko, čo máš,
rozdaj chudobným a budeš mať poklad v nebi.
Potom príď a nasleduj ma" (Lk 18, 22).*

To "jedno" nemusí byť u každého to isté a nemusí byť práve to, čo žiadal Ježiš od bohatého mládenca. V každom prípade žiada odpútať sa od toho, čo nás zdržiava na ceste k Bohu.

Šablónskemu roľníkovi sa zapáčil kôň ženevského biskupa.

"Monsiňor, dajte mi ho."

"Ak sa pomodlíte nábožne Otče náš, môžete si ho vziať."

Chlap si potrel ruky, zložil klobúk a začal... Pri tretej či štvrtej vete mu padli oči na nové sedlo. Nemohol sa zdržať.

"Monsiňor, aj sedlo?"

"Drahý môj, ako vidím, ani jedno ani druhé."

"Lebo kde je tvoj poklad, tam bude aj tvoje srdce" (Mt 6, 21).

Tridsiata prvá nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

*"Keď sa približoval k Jerichu,
pri ceste sedel akýsi slepec
a žobral..." (Lk 18, 35).*

Sedieť na okraji cesty, žobrať a byť odkázaný na milosť okoloidúcich, bolo iste ťažké položenie pre tohto človeka. Ale chcel žiť, nuž "žobral" a s trepezlivosťou niesol svoj kríž.

Aloiz Gaston de Segur, ktorý zomrel 9. júna 1881, oslepol niekoľko rokov po svojom vysvätení na kňaza. Ochrunutie očných nervov.

Len čo mu lekár oznámil, že čoskoro úplne stratí zrak, ihneď sa učil chodiť po izbe i vonku a pracovať so zatvorenými očami, aby sa tak pripravil na kríž, ktorý na neho príde. Keď už úplne oslepol, mnoho sa v jeho živote nezmenilo. Za pomoci druhých písal náboženské knihy a všetky svoje sily sústredil na exercície, ktoré dával stále viac a viac druhým.

Znášajme ochotne a s láskou všetky svoje kríže a navštívenia, ktoré nám prináša život, ktoré nám hádžu pod nohy iní alebo ktoré si aj my sami pripravíme.

Tridsiata druhá nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha

*"Zatúžil vidieť Ježiša,
kto to je..." (Lk 19, 3).*

Francúz Guy v liste svojmu priateľovi píše zo Sahary toto: "Po ôsmich dňoch kňaz! Bola to pre mňa veľká radosť. Uprostred púšte som mohol prisluhovať pri sv. liturgii a pristúpiť k sv. prijímaniu. Aká to radosť - uprostred nekonečného piesku prijať Ježiša, všade cítiť jeho svätú prítomnosť."

Spomeňme si len na Zacheja, akú radosť mal z toho, že vo svojom dome mohol privítať Ježiša Krista, ktorého túžil aspoň vidieť! Z tejto radosti sa rozhodol pre zmenu svojho života. Preto Spasiteľ o ňom vyhlasuje: "Dnes prišla spása do tohoto domu" (Lk 18, 9).

Nedel'a mýtnika a farizeja

*"Bože, ďakujem ti,
že nie som ako ostatní ľudia:
vydierači, nespravodlivci...
Postím sa dva razy do týždňa,
dávam desiatky zo všetkého, čo mám" (Lk 18, 11-12).*

Spisovateľ Mario Puza v knihe *Krstný otec* píše o jednej z najvplyvnejších a najbohatších rodín západného podsvätia - Corleoneovcoch. Hlavným hrdinom je starý don Corleone a jeho synovia. Ak ide o bohatstvo, moc alebo prestíž, nezastavia sa nielen pred lúpežou a klamstvom, ale ani pred vraždou. Pritom však dbajú na vonkajšiu masku: zachovávajú sviatky, chodia na bohoslužby, kupujú sviečky a ozdoby do kostola. Ba aj nevesta, čo prišla do rodiny, musí formálne prestúpiť na katolícku vieru. Aká dvojtvárnosť, aký formalizmus!

George Bernard Shaw o takých ľuďoch, ktorí sa zdajú nábožní, ale ich náboženstvo je len zásterou, za ktorou skrývajú svoj egoizmus, povedal: "Chráňte sa ľudí, ktorých Boh je len na nebesiach."

A čo o nich hovorí Ježiš?
"Hovoria, a nekonajú" (Mt 23, 3).

Nedel'a márnokratného syna

*"Ešte bol ďaleko,
keď ho zazrel jeho otec,
a bolo mu ho ľúto.
Pribehol k nemu, hodil sa mu okolo krku
a vybozkával ho" (Lk 15, 20).*

Spisovateľ Romano Guardini vo svojej poslednej knihe o Ježišovi hovorí, ako mu mladému robili ťažkú hlavu mnohé paradoxy a nelogičnosti Evanjelia.

Prečo je u Boha väčšie milosrdenstvo než spravodlivosť? Kde je tu logika? Hovoril o tom so starým kňazom - priateľom a ten mu povedal: "Také veci vie konať len veľká láska. Tá sa nepýta na logiku, ale miluje."

Mäsopôstna nedel'a

*"Veru, hovorím vám:
Čokoľvek ste urobili jednému
z týchto mojich najmenších bratov,
mne ste urobili" (Mt 25, 40).*

Spisovateľ Josef Hejduk spomína na svoju mladosť i na to, ako sa na hodinách náboženstva učili o skutkoch kresťanského náboženstva, ako ho katechéta vyzval, aby si

spomenul aspoň na jeden dobrý skutok svojho otca, alebo matky. A on hneď bez rozmýšľania vykrikol, že sa mu zdá byť milosrdné, keď otec hrá celú noc mariáš so strýkom.

Katechéta ho už chcel udrieť, ale potom si povedal, že za tým bude niečo viac než mariáš. A tak sa dozvedel, že jeho otec chodil celý mesiac do neďalekej dediny ku strýkovi, ktorý bol vážne chorý a nespál celé noci. Bud' sa bál smrti, alebo trpel nejakou úzkosťou, preto chcel mať stále pri sebe svojho švagra. Najprv prebral s otcom celú mladosť, vojnu, všetky príbehy z okolia. Keď si už všetko povedali, hrali mariáš. A keď sa otec ráno vrátil, spal 2-3 hodiny.

Či v očiach tohto chlapca mohol byť väčší skutok milosrdenstva?

"Kto by dal piť jednému z týchto maličkých čo len za pohár studenej vody ako učeníkovi, veru, hovorím vám: Nepríde o svoju odmenu" (Mt 10, 42).

Syropôstna nedeľa

*"A keď sa postíte,
nebuďte zamračení ako pokrytci..." (Mt 6, 16).*

Sv. František Saleský hovorí:

Istá zbožná duša chcela žiť ešte zbožnejšie. Okrem piatku sa začala postiť aj v stredu. Ale chcela byť ešte zbožnejšia, a preto postila aj v pondelok, potom aj utorok, štvrtok, a nakoniec celý týždeň.

Sv. František sa o nej vyjadril, že bude jej treba dva týždne, aby odpostila jeden týždeň.

Nie telesný pôst, ktorý je často zle pochopený a zneužívaný... Pán Ježiš pripomenul, na čo pri pôste často zabúdame: "Milosrdenstvo chcem, a nie obeť" (Mt 9, 13).

Prvá pôstna nedeľa

*"Toto je pravý Izraelita,
v ktorom niet lesti" (Jn 1, 47).*

Misionár z belgického Konga hovorí, že deti domorodcov, ktoré k nim chodili, boli väčšinou zlodeji a luhári. Ak však do ich srdca preniklo kresťanstvo, stali sa lepšími.

Raz pri vyučovaní misionár niečo vyšetroval a vyzval malého černocha, aby povedal čistú pravdu. Chlapec sa urazil a vyčítavo povedal: Otče, veď vieš, že som kresťan a kresťan predsa neluhá."

Kresťan by nemal luhat' ani páchat' iné neprávosti. Je predsa Božím dieťaťom... Kiež by sa aj o nás tak mohol vyjadriť Ježiš Kristus, ako o Natanaelovi!

Druhá pôstna nedeľa

*"Tu prišli k nemu s ochrnutým človekom;
niesli ho štyria" (Mk 2, 3).*

V Krakove na Grodzkej ulici je protestantský kostol sv. Martina. Nad jeho vchodom na portáli je veľavravný nápis: "Nadarmo žije, kto nikomu nepomáha."

Kresťanstvo je náboženstvom, ktoré má každému pomáhať: jednému dobrou radou, druhému statočnou prácou, tretiemu úprimnou modlitbou... Všimnime si tých štyroch, ktorí priniesli chorého k Ježišovi, aby ho uzdravil. "Keď Ježiš videl ich vieru", uzdravil nešťastného.

Služba chorým, nešťastným, opusteným - to nie je iba záležitosť lekárov a zdravotných sestier. To môže a má urobiť každý z nás... Tu máme naozaj široké pole pôsobnosti... nadarmo žije, kto nikomu nepomáha!

Tretia pôstna nedeľa - Krížupoklonná

*"Kto chce ísť za mnou,
nech zaprie sám seba,
vezme svoj kríž
a nasleduje ma" (Mk 8, 34).*

P. Delp, ktorý bol nacistami odsúdený na smrť, na rozlúčku napísal tieto slová: "Nechcem sa tešiť znižovaním hodnôt života. Rád by som ešte žil, rád by som ďalej tvoril a hlásal mnoho nových slov a hodnôt, ktoré som až teraz objavil. Dopadlo to inak. Bože, daj mi silu, aby som vydržal."

Kresťan nachádza v kríži silu. Kto dokáže trpieť, vziať na seba kríž, ten dostáva za svoje utrpenie odmenu čiastočne už tu na zemi, pretože obdrží pokoj v duši a po smrti večný život.

Je preto dobré pripomenúť si slová českobudějovického biskupa dr. Josefa Hloucha z jeho populárnej *Minutěnky*: "Koľko krížov by mohlo stratíť svoju tvrdosť a ťarchu, ak by človek vedel, kam s tým krížom má ísť."

"Pane, a ku komu by sme išli? Ty máš slová večného života..." (Jn 6, 68).

Štvrtá pôstna nedeľa

*"Tento druh nemožno vyhnať ničím,
iba modlitbou..." (Mk 9, 29).*

Počas druhej svetovej vojny v roku 1943 Ernest Junger napísal: "Zo všetkých domov zostáva len ten, ktorý je budovaný kupolou zložených rúk. Jedine v ňom je istota."

Ježiš sľubuje - a to vidieť aj v prípade chorého chlapca, že každá dobrá modlitba bude vypočutá: "Verte, že všetko, o čo v modlitbe prosíte, ste už dostali, a budete to mať" (Mk 11, 24).

"Alebo je medzi vami človek, čo by podal synovi kameň, keď ho prosí o chlieb? Alebo keby pýtal rybu, či by mu dal hada? Keď teda vy, hoci ste zlí, viete dávať dobré dary svojim deťom, o čo skôr dá váš Otec, ktorý je na nebesiach, dobré veci tým, čo ho prosia" (Mt 7, 9-11).

Piata pôstna nedeľa

*"Kto bude chcieť byť medzi vami prvý,
bude sluhom všetkých..." (Mk 10, 44).*

Pápež Pavol VI. v záverečnej reči koncilu vyhlásil: "Plnosť katolíckej náuky smeruje len k jednému: slúžiť človeku."

Myšlienka služby sa stala stredobodom koncilových rokovaní a ich záverov. Nie div! Cirkev chce všetko obnoviť v Kristovi. A Ježiš Kristus učil, že "neprišiel, aby sa dal obsluhovať, ale aby slúžil a položil svoj život ako výkupné za mnohých" (Mk 10, 45).

Ježiš to dokazoval skutkami. Svoju božskú moc použil na to, aby pomáhal všetkým, ktorí boli v tiesni, či už duševnej, alebo telesnej. Chcel, aby to isté robili aj jeho učeníci. Túto vôľu názorne prejavil pri Poslednej večeri. Umyl nohy učeníkom, čo bolo úkonom najnižšej služby. Tým nám dal príklad, aby sme aj my tak robili (Jn 13, 15).

Lazárova sobota

*"Ja som vzkriesenie a život.
Kto verí vo mňa,
bude žiť, aj keď umrie.
A nik, kto žije a verí vo mňa,
neumrie naveky.
Veríš tomu?" (Jn 11, 25-26).*

Baruch Spinoza, významný holandský filozof (1632-1677), poznamenáva, že by rád dal celý filozofický systém za to, keby mohol uveriť posolstvu tejto kapitoly sv. Jána.

Preto sa Ježiš Kristus pýta nielen Marty, ale i nás: "Veríš tomu?" Nielen v slnečných dňoch, v šťastnej hodine, ale i v skúškach, stratách a bolestiach treba veriť, že Ježiš Kristus je "Boží Syn, ktorý mal prísť na svet" (Jn 11, 27).

Kvetná nedeľa

*"Mária vzala libru pravého vzácneho nardového oleja,
pomazala ním Ježišove nohy
a poutierala mu ich svojimi vlasmi" (Jn 12, 3).*

Istý prokonzul v rímskej ríši prepustil svojho otroka. Ale nielenže mu dal slobodu, ale daroval mu aj 300 sesterciov. Za ne si mal kúpiť pozemok a začať nový život. Tu prepustený otrok natešene zvolal: "Pane, naozaj som slobodný? Už môžem robiť, čo chcem?" "Pravdaže", odpovedal prokonzul. A vtedy onen prepustenec, ktorý v duchu bol svojím pánom, povedal: "Pane, ak je to tak, potom chcem ostať pri tebe a byť ti verným sluhom."

Hľa, príklad vďačnosti!

Aj v čítaní zo sv. evanjelia vidíme takýto príklad vďačnosti. Mária, Lazárova sestra, ďakuje Ježišovi za jeho lásku veľkorysým gestom: pomaže mu nohy drahocenným olejom. Ježiš výslovne potvrdzuje, že urobila správne a umlčuje Judášove námietky.

Veľký štvrtok

*"Viete,
že o dva dni bude Veľká noc
a Syn človeka bude vydaný,
aby ho ukrižovali" (Mt 26, 2).*

František Palacký v *Dejinách českého národa* píše:

Sázavský opát Božetěch, muž nevšedných schopností, zvlášť ako maliar a sochár, urazil pražského biskupa Kozmasa tým, že kráľovi Vratislavovi vo Veľký piatok položil korunu na hlavu. Dostal za to neobyčajnú pokutu. Mal vytesať z dreva kríž a zaniest' ho do chrámu sv. Petra v Ríme. A on všetko kajúcne splnil.

Také zadosťučinenie priniesol opát za krivdu učinenu človekovi. A čo naše krivdy voči Bohu?

Boží Syn "pre nás a pre našu spásu" zostúpil z nebies, niesol na svojich pleciach ťažký kríž ulicami Jeruzalema, aby tak on - úplne bez viny - zadosťučinil nebeskému Otcovi za naše hriechy.

Veľký piatok

*"Vtedy sa ho Pilát opýtal:
"Nepočuješ, čo všetko proti tebe svedčia?"
Ale on mu neodpovedal
ani na jediné slovo" (Mt 27, 13-14).*

Charlota Lôvenskôldová, ktorú opisuje Selma Lagerlôfová v knihe *Lôvenskôldov prsteň*, nebadane stojí v tmavej miestnosti za chrbtom svojho snúbenca, ktorý ju na základe zlomyseľných rečí osočuje, zle o nej hovorí. Ona to všetko vypočuje a tíško odchádza. Je presvedčená, že Boh raz odkryje pravdu a odhalí osočovateľku.

Ona mala pevnú vieru v spravodlivého Boha. Dokázal by to hociktorý z nás?

Aj Ježiš mlčí. "Veľkňazi a starší žalovali" (Mt 27, 12), ale on nič neodpovedal. Mlčí, ale tým vlastne ukazuje, že je Boh... Splnili sa tak slová Svätého písma: "Viedli ho ako ovcu na zabitie a ako baránok onemie pred tým, čo ho strihá, tak ani on neotvorí ústa..." (Sk 8, 32).

Veľká sobota

*"Keď sa pominula sobota,
na úsvite prvého dňa v týždni
prišla Mária Magdaléna a iná Mária
pozrieť hrob" (Mt 28, 1).*

Známy francúzsky básnik Paul Verlaine v jednej svojej básni predstavuje našu zem ako obrovský cintorín. Všade tam, kde žijú ľudia, sú aj hroby. Nad každým z nich možno umiestniť nápis: "Tu leží smrťou skosený..." Len na jeden hrob je nutné napísať: "Tu leží smrť!" Je to Kristov prázdny hrob!

Sv. Helena intuitívne pochopila túto myšlienku, keď po objavení Kristovho hrobu dala na jednu stranu hrovej skaly vytesať slová sv. apoštola Pavla: "Smrť, kde je tvoje víťazstvo? Smrť, kdeže je tvoj osten?" (1 Kor 15, 55) . A na druhú stranu slová samého Krista: "Ja som vzkriesenie a život" (Jn 11, 25).

Nepohyblivé sviatky

Pomenovanie Ježiša Krista - Občiansky Nový rok

*"Ježiš sa vzťahoval v múdrosti,
veku a v obľube
u Boha i u ľudí" (Lk 2, 52).*

Šťastný, kto začína znova.

Tento nadpis nachádzame u maďarského básnika Endre Adyho. O človeku, čo chce niečo v živote zmeniť, napísal:

*"Blažený, kto vždy znova začína.
Blažení, čo silou prekypujú."*

Sila, odvaha, nasadenie a odvaha sú zárukou úspechu.

Prvý deň v roku je najvhodnejší na to, aby sme sa zamysleli nad sebou, nad svojím cieľom. Je pre nás novou príležitosťou, aby sme znova a tým usilovnejšie pracovali a tých 365 dní v novom roku vyplnili čestnou, svedomitou a statočnou prácou a podľa Kristovho príkladu sa vzťahovali "v múdrosti, veku a v obľube u Boha i u ľudí".

Nedeľa pred Bohozjavením

*"Pripravte cestu Pánovi,
vyrovnejte mu chodníky!" (Mk 1, 3).*

Mnohí z nás už iste videli stavbu diaľnice. Koľko obrovských strojov vyrovnáva vyvýšeniny, zasypáva doliny, aby diaľnica bola rovná ako stôl.

Toto musí urobiť vo svojej duši každý jeden z nás...Nasadiť modlitby, dobrú vôľu, pokoru a ľútosť a odstrániť zo svojej duše pýchu, hriech, aby Kristus mal duše pripravenú a voľnú cestu do našej duše.

Bohozjavenie

*"Toto je môj milovaný Syn,
v ktorom mám zaľúbenie" (Mt 3, 17).*

Keď bol františkán P. Maximilián Kolbe počas druhej svetovej vojny v osviečenskom tábore, snažil sa nadviazať kontakt so svojím okolím. A ako? Trpiacich a umierajúcich spoluväzňov zmieroval s Bohom, modlil sa za nich a s nimi. Ak to bolo možné, spieval s nimi duchovné piesne, zvlášť mariánske. Na esesákov, ktorí sa prišli pozrieť do bunkru na odsúdených väzňov i na neho, pozeral pohľadom plným dobroty. Oni nemohli zničiť tento pohľad, preto na neho kričali: "Pozeraj sa na zem a nie na nás!" Keď vyšli z bunkru, hovorili si: "Takého človeka sme tu ešte nemali!" To preto, že hovoril dobrým pohľadom, dobrým príkladom. Sám o tom hovoril spoluväzňom: "Aj keď sme mučení, neurobíme mnoho, ak nedáme dobrý príklad."

Ak sme boli aj my pokrstení, Boh si nás adoptoval za svojich synov (Gal 3, 26-27). Prví kresťania si to veľmi vážili, a preto to chceli dokázať aj vlastným životom... Dokážme to

aj my... Krst je volanie i vyvolenie... Dokážme to svojím životom, príkladom..., aby aj o nás mohol vyhlásiť nebeský Otec, že má v nás zaľúbenie.

Zbor sv. Jána Krstiteľa

*"Keď na druhý deň videl,
ako k nemu prichádza Ježiš,
zvolal:
"Hľa, Boží Baránok,
ktorý sníma hriech sveta" (Jn 1, 29).*

V jednom ženskom kláštore mali prísnu, ale veľmi zbožnú a svedomitú predstavenú. Stalo sa, že jedna novicka sa dopustila ťažkého hriechu proti poslušnosti a domácejmu poriadku. Predstavená bola z toho veľmi nešťastná, najmä ak s tým k nej prišli rozhorčené sestry. Nepovedala nič, ale odišla do kaplnky a tam sa dlho modlila. Večer si pozvala všetky sestry a povedala im: "S bolesťou som počula vaše rozhorčenie nad tým, čo sa stalo v tomto dome. Mnoho som nad tým uvažovala. Vidím, že hlavná vina spočíva na mne. Lebo - akou som to predstavenou, keď sa pod mojím vedením stalo niečo také medzi týmito múrmi. Málo živej viery som vám vlievala do vašich duší. Túto vinu beriem na seba a celý týždeň budem za ňu konať pokánie. Verím, že pre moje pokánie sa milosrdný Boh zmiluje nad našou sestrou a dá jej milosť polepšenia."

Sestry boli správaním predstavenej dojaté i prekvapené. Čakali, že previnilú sestru vyženie z kláštora. A zatiaľ ona berie pokánie na seba. Dohovárali jej, aby pokánie uložila tej, ktorá jej urobila toľko starostí. Ona však nepovolila. Nakoniec za ňou prišla novicka a prosila ju, aby za ňu nekonala také pokánie, ale radšej ho uložila jej. Predstavená pokojne povedala: "Nie, milé dieťa, ja od svojho predsavzatia neodstúpim. Ale ak chceš, môžeš aj ty činiť pokánie. Potom verím, že nás Boh obe skôr vypočuje."

Ako táto predstavená dobrovoľne vzala na seba previnenie novicky a v istom zmysle ju pokáním vykúpila, tak aj náš Spasiteľ Ježiš Kristus vzal na seba hriechy celého ľudstva a svojím utrpením a smrťou na kríži nás vykúpil z hriechov.

Nedeľa po Bohozjavení

*"Robte pokánie,
lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo" (Mt 4, 17).*

"Keby ľudia vedeli, čo je to večnosť, urobili by všetko, aby sa polepšili", povedala sv. Lucia po zjavení Panny Márie vo Fatime.

Slová, na ktorými je potrebné zamyslieť sa... Kajajte sa - to bola aj prvá výzva nášho Spasiteľa, keď začal verejne učiť po svojom pokrstení na jordánskych brehoch.

Troch svätiteľov: Bazila Veľkého, Jána Zlatoústeho a Gregora Bohoslova

"Aby videli vaše dobré skutky..." (Mt 5, 16).

Duchovný spisovateľ Ernest Kirchgässer píše, že bol na rekreácii v horskom hoteli, ktorý bol plne obsadený. A tam si všimol tri ženy, katolíčky, ktoré sa tým ani netajili veľmi zvláštne sa správať. Celý hotel vedel, že každý deň ráno chodia na sv. liturgiu do blízkej dediny, a aj to, kedy chodia. Pravidelne ráno sa totiž chodbou ozývalo: Už ideme! Každý deň si jedna druhej klopali na dvere. Tak chceli na seba upozorniť. Aj na kabátoch mali nápadné medailónky sv. Antona. A pri obede spolustolujúcim hovorili: Viete šesť hlavných právd? Poznáte hlavné hriechy?... A hovorili tak dotieravo, že hostia sa od nich vytrácali a nikto s nimi nechcel sedieť.

A kňaz - spisovateľ, hovorí: Ani jeden hosť sa od nich nechcel dať poučiť. Každému sa priechilo ich vyzývavé, pyšné a namyslené kresťanstvo. Nikto s nimi ani nechcel sedieť pri stole.

Spisovateľ hovorí, že iným spôsobom musíme byť svetlom sveta.

"Svet možno zmeniť iba vtedy, keď každý na svojom mieste bude žiť a vystupovať ako kresťan" (Ján Pavol II., Orvieto, 16.06.1990).

Stretnutie Pána

"Žila vtedy aj prorokyňa Anna...

Bola už vo vysokom veku...

vo dne v noci

slúžila Bohu pôstom a modlitbami" (Lk 2, 36-37).

Florence Nightingalová (č. Najtingalová), zakladateľka moderného ošetrovateľstva, v čase Krymskej vojny, za ťažkých podmienok ošetrovala chorých a ranených. O svojom položení o. i. napísala: "Uprostred tejto hrôzy môžem úprimne povedať: Dobre, že sme tu!"

Keď v našich chrámoch niekedy prevažujú ženy a starí, nie je to dôvod k malomyselnosti. Dobre, že sú tu! Raz bude vydaná správa o tom, koľko záchrany sveta bolo spôsobených práve týmito nenápadnými, skromnými, starými ženami a ich modlitbami.

Blahozvestovanie presvätej Bohorodičky

"Zdravas, milosti plná,

Pán s tebou" (Lk 1, 2).

Na hrobke kresťanského mladíka je kytica ťažkých bohatých klasov a pod nimi nápis: "Boli plné!"

Taký bol aj život Panny Márie. Plný a krásny. A tento vznešený obraz jej života, ktorý máme nasledovať a prechovávať vo svojom srdci, nás musí nabádať k nasledovaniu.

Z tejto príčiny mnohí "upierajú svoje oči k Márii, ktorá žiari celej vospolnosti vyvolených ako vzor čností. Cirkev na ňu myslí s láskou a rozjíma o nej vo svetle Slova, ktoré sa stalo človekom... (LG, 65).

Sv. veľkomočeníka Juraja

*"Toto vám prikazujem:
Aby ste sa milovali navzájom" (Jn 15, 17).*

Pný príklad bratskej lásky máme v Starom zákone o Abrahámovi a Lotovi.

Obaja boli bohatí, mali veľké stáda tiav, volov, oslov a oviec. Medzi Abrahámovými a Lotovými pastiermi vznikli nezhody o studne a pastviny. Abrahám priateľsky hovorí Lotovi: "Nech nie sú rozbroje medzi mnou a tebou, medzi mojimi pastiermi a tvojimi pastiermi; sme predsa bratia?! Či nie je pred tebou celá krajina? Preto sa, prosím, odlúč odo mňa! Ak ty pôjdeš naľavo, ja pôjdem napravo, ak ty napravo, ja pôjdem naľavo!" (Gn 13, 8-9).

To je láska, ktorú sv. Pavol nazýva bratskou. Takejto láske udeľuje požehnanie sám Boh.

Narodenie sv. Jána Krstiteľ'a

"Obaja boli spravodliví pred Bohom..." (Lk 1, 6).

Platón, významný grécky filozof, veľký milovník múdrosti a krásy, v dialógu *Kriton* hovorí Sokratovými ústami toto: "Nemá sa pokladať za najcennejšiu vec žiť, ale dobre žiť!

V ľudskej spoločnosti je mnoho hladu po tituloch a radoch... Pre kresťana je najvyšším titulom a poctou snažiť sa dobre žiť a byť spravodlivým pred Bohom... Tento biblický výraz o rodičoch sv. Jána Krstiteľ'a neznamena len mravnú čnosť dávať každému, čo mu patrí, ale tiež túžbu po svätosti, zhodou myslenia a správania s poznanou Božou vôľou.

Sv. apoštolov Petra a Pavla

*"Ty si Peter
a na tejto skale postavím svoju Cirkev
a pekelné brány ju nepremôžu" (Mt 16, 18).*

Arabi rozprávajú, že veľká pyramída v Gizeh bola postavená egyptskými faraónmi, ktorí vládli ešte pred potopou sveta. A ona je vraj jediná z ľudských stavieb, ktorá odolala útočným vlnám potopy, ktorá všetko pochovala.

To je však báj. No je iná, veľká, živá pyramída, ktorá svojou rozsiahlosťou siaha do všetkých končín sveta, ktorá odolala už nespočetným útokom a nástrahám. Je to Katolícka cirkev, ktorú ani pekelné brány nepremôžu.

Sv. slovanských apoštolov Cyrila a Metoda

"Vy ste svetlo sveta" (Mt 5, 14).

Jedného dňa roku 862 v audienčnej sieni cisára Michala v Carihrade zazneli slová poslov Rastislava:

"Z Božej milosti zdraví sme; i prišli k nám učitelia mnohí, kresťania z Vlách i z Grécka i z Nemiec, učiac nás rozlične. Ale my Slovieni prostý ľud sme, a nemáme, kto by nás vyučil v pravde i v zákone a zmysel vyložil. Tak teda vladyka, pošli takého muža, ktorý nám vstúpí všetku pravdu..." (ŽM, V.).

Týmito apoštolmi, ktorých poslal cisár Michal na našu slovenskú zem, nebol nikto iný, ako sv. Cyril a Metod, naši prví vierozvestovia, ktorí sa stali soľou zeme a svetlom sveta pre náš národ. Ich život a slová boli mestom na návrší, sviecou na svietniku, svedectvom, že v nich horí dobrota, ktorá priťahuje ľudí k Bohu a dáva život druhým z viery: soľ Božieho slova a svetlo dobrého príkladu.

Sv. proroka Eliáša

*"Ani jeden prorok
nie je vzácny vo svojej vlasti" (Lk 4, 24).*

Stačí spomenúť nám dobovo dosť blízkeho, aj dosť známeho sv. Jána Boska. Pretože oznamoval nové časy, poukazoval na nové potreby i metódy v starostlivosti o mládež a odsudzoval hlienie v hriešnom pohodlí, označili mnohí ho za blázna a prišli po neho v zatvorenom voze.

Tak sa stalo aj s Ježišom. Keď svojho času pripomínal neveru, Židia sa tak rozzúrili, že "vyhnali ho z mesta a viedli ho až na zráz vrchu... a odtiaľ ho chceli zhodiť" (Lk 4, 29).

To bola predzvesť toho, čo s ním neskoršie aj urobili. A to je aj predzvesť toho, čo s ním neraz robíme aj my...

Premenenie Pána

*"Toto je môj milovaný Syn,
v ktorom mám zaľúbenie..." (Mt 17, 5).*

Zalaukas vypracoval zákony na odstránenie mravnej neviazanosti v juhotalianskej gréckej kolónii Lokri Epizaphyri. Keď sa proti ním previnil jeho vlastný syn a bol odsúdený na stratu obidvoch očí, otec Zalaukas obetoval svoje ľavé oko, aby synovi zachránil pravé.

Dobrota nášho nebeského Otca išla oveľa ďalej. Neušetril ani vlastného Syna, ale obetoval ho za všetkých, pre našu vinu, pre našu spásu.

Veľkosť tejto Božej obety zväčšuje svedectvo Boha Otca o Synovi: "Toto je môj milovaný Syn..." Otcova láska je však podivuhodná: táto láska neušetrila svojho Syna, ale vydala ho na smrť za nás všetkých... Tak Boh miloval svet (Jn 3, 16).

Zosnutie presvätej Bohorodičky

*"Ako to hovoril,
akási žena zo zástupu
pozdvihla svoj hlas a povedala mu:
"Blahoslavený život, ktorý ťa nosil..." (Lk 11, 27).*

Pod dojmom Ježišových slov prednáša žena zo zástupu chválu Ježišovi tým, že velebí jeho matku. Ježiš však dodáva, že je to pravda, ale "skôr sú blahoslavení tí, čo počúvajú Božie slovo a zachovávajú ho" (Lk 11, 28).

Iste je dôstojné a potrebné chváliť matku nášho Pána. Nielen pre jej telesné materstvo, ale pre spojenie so svojím Synom, ktoré udržiavala ako s Božím Slovom, ktoré počúvala a plnila ako prvá z ľudí (Lk 2, 19).

Preto sv. Terézia z Lisieux, keď uvažuje o niektorých výrokoch Panny Márie, poznamenáva: "Predstavujú nám Pannu Máriu ako nedosiahnuteľnú. Mali by nám ukázať, že ju môžeme nasledovať" (Posledné slová, 23). A v tom počúvaní a zachovávaní slov jej Syna je nám naozajstným príkladom.

Sťatie hlavy sv. Jána Krstiteľa

*"Hned' poslal kata
a rozkázal priniesť jeho hlavu.
Ten odišiel,
vo väzení ho sťal..." (Mk 6, 27).*

Príbeh o smrti sv. Jána Krstiteľa vyznieva ako rozprávkový. Kráľ slávi narodeniny. Mladé dievča tancuje pred hosťami a za odmenu môže vysloviť nejaké želanie. Pre kráľovnú, matku tanečnice, prišla chvíľa, aby sa pomstila nepohodlnému kritikovi. A pretože kráľ je slaboch, musí prorok - sv. Ján Krstiteľ - zomrieť.

Zomrel, ale vec, za ktorú sv. Ján bojoval, pokračuje... "Ale Božie slovo nie je spútané" (2 Tim 2, 9). Hlásatelia evanjelia umierali vo väzniciach, na nútených prácach, vo vyhnanstve, v koncentračných táboroch, ale nikomu sa nepodarilo spútať Božie slovo. Nepozná prekážky, nepozná hranice, mreže, putá. Prichádza všade a záleží len na človekovi, či ho prijme.

Narodenie presvätej Bohorodičky

*"Marta, Marta,
staráš sa a znepokojuješ pre mnohé veci,
a potrebné je len jedno" (Lk 10, 41-42).*

Pápež Ján XXIII. pri istej audiencii povedal francúzskym parašutistom: "Nechcem, aby ste zabudli, keď skáčete zhora nadol, ako sa skáče zdola nahor."

Popri plnení si svojich povinností a popri starostiach o každodenný chlieb máme pamätať aj na to "jedno potrebné". Aby nám ostalo dost' času rozmýšľať nad tým, ako sa priblížiť k nebu, pre ktoré sme stvorení...

Povýšenie svätého Kríža

"Tam ho ukrižovali..." (Jn 19, 18).

Wilhelm Busch, známy evanjelický teológ, hovorí o tom, že so svojím priateľom zo Švajčiarska neraz obedovali v reštaurácii a zakaždým im potom priniesli účet: "Niektorí musia zaplatiť."

Áno, niektorí musia zaplatiť! Aj za našu vinu pred Bohom, za všetky naše hriechy a priestupky musel niektorí zaplatiť. Bol to Ježiš Kristus, Boží Syn, ktorý zaplatil nebeskému Otcovi za všetky naše hriechy.

Ochrana presvätej Bohorodičky

*"Blahoslavený život,
ktorý Ťa nosil..." (Lk 11, 27).*

Vo filme východonemeckej produkcie *Salamínsky sudca* dáva tento múdry človek svojmu synovi na cestu do života túto radu:

*"A o ženách nikdy zlé!
Aj pred poslednou maj úctu,
lebo skrze ženu sme my živí!"*

A preto sa každý šľachetný muž skloní pred jemnosťou, nehou a materstvom ženy.

V Panne Márii vidíme najväčší ideál. Už jej odtieň ťažko hľadať v našom prostredí. Preto aj žena zo zástupu chváli Pannu Máriu ako blahoslavenú, lebo je matkou Ježiša Krista...

Sv. veľkomočeníka Demetra

*"Toto vám prikazujem:
Aby ste sa milovali navzájom" (Jn 15, 17).*

Albert Camus v románe *Mor* píše o tom, ako v africkom prístave Oran vypukol mor. Boli prerušené všetky možnosti spojenia so svetom a obyvatelia ostali odkázaní len na seba. V tom bolo vidieť správanie jednotlivých ľudí na tomto ostrove skazy. Lekár sa snažil pomáhať všetkými prostriedkami. Kňaz povzbudzoval a tešil, aby ľudia nezúfali. Viac ako slová však zapôsobila obeta vlastného života. Ošetroval chorých, až napokon sám padol zasiahnutý chorobou. Po jeho smrti však mor prestal.

Spisovateľ chce povedať, že viac než slová o záchrane ľudí sú potrebné skutky obyčajných denných obetí i tie naozaj hrdinské. Chce však povedať ešte viac. Mor zasiahol nielen Oran, ale celý svet. Je to mor sebeckta, nelásky, honby za ziskom. Takýto mor nemožno uhasiť peknými rečami a medicínou, ale len veľkou láskou.

Zbor sv. archanjela Michala

"Áno, Otče..." (Lk 10, 21).

Tieto slová odhaľujú bezvýhradnú odovzdanosť do Božej vôle. Ježiš chce splniť všetko, čo mu zjavil jeho Otec.

Vedieť povedať Bohu na všetko "áno" je cieľom a náplňou svätého života.

O sv. Kataríne Sienskej čítame, že sa jej raz zjavil Pán Ježiš so zlatou a trňovou korunou v ruke. Povedal jej: "Obidve sú tvoje. Ktorú si prv vyberieš?" Ona odpovedala: "Ja

už nemám svoju vôľu, len tvoju." A vtláčila si trňovú korunu na hlavu. Odvtedy až do svojej smrti cítila bolesti v hlave.

Sv. mučeník Jozafát

*"Dobrý pastier
položí svoj život za ovce" (Jn 10, 11).*

Keď bol prešovský biskup Pavol Gojdič v roku 1927 po svojej konsekrácii na súkromnej audiencii u pápeža Pia. XI., Svätý otec mu odovzdal zlatý pektorálny kríž a povedal: "Tento kríž je symbolom všetkých ťažkých krížov, ktoré na teba, môj syn, zošle dobrotivý Pán počas tvojej apoštolskej činnosti."

Budúcnosť dokázala, aké veľmi prorocké boli tieto jeho slová! Právom možno na neho (a na mnohých iných) aplikovať Kristove slová o dobrom pastierovi, ktorý "položí svoj život za ovce".

Uvedenie presvätej Bohorodičky do chrámu

*"Blahoslavený život,
ktorý ťa nosil..." (Lk 11, 27).*

V Starom zákone čítame o tom, ako faraón ustanovil Jozefa za správcu svojho majetku a pokladov. "Ty sám budeš nad mojím domom a celý môj ľud bude závisieť od tvojich rozkazov a ja sám budem len o trón vyššie od teba" (Gn 41, 40) . A posielal k nemu svojich poddaných, ktorí prosili o chlieb v čase sucha.

Divil by sa niekto, že sa mu preukázala takáto úcta? Veď si ju zaslúžil! A čo Panna Mária? Naozaj po Kristovi nad ňu nemáme!

Svätého otca Mikuláša

*"Blahoslavení chudobní,
lebo vaše je Božie kráľovstvo" (Lk 6, 20).*

Sv. Františka z Chantal často chodievala na spoveď k sv. Františkovi Saleskému, ktorý jej dal túto radu: "Človek nemôže byť šťastný na svete, ak zo všetkých síl nepomáha chudobným." Ona pamätajúc na toto pravidlo s radosťou slúžila chorým.

Sv. evanjelium, ktoré sa v našich chrámoch číta na sviatok sv. Mikuláša (Lk 6, 17-23) nám hovorí, aké blahoslavenstvo čaká tých, ktorí robia dobre. Ich odplata bude hojná v nebi. To má byť cieľom a zmyslom aj nášho života, aby sme podľa príkladu sv. Mikuláša kráčali touto cestou k našej sláve i odmene v Božom kráľovstve.

Nepoškvrnené počatie presvätej Bohorodičky

*"Aby tí,
čo vchádzajú,
videli svetlo" (Lk 8, 16).*

V súčasnosti je mariánska úcta u katolíkov všetkých obradov veľmi živá. Od polovice devätnásteho storočia sa znova prebúda a možno povedať, že silnie aj u protestantov, ktorí objavujú miesto Panny Márie a jej materskú úlohu vedľa Božského Spasiteľa. V Nórsku napríklad vo svojich kostoloch opäť vešajú staré obrazy Panny Márie, ktoré sa zachovali. Zaujímavá je otázka, ktorú kladú prostí veriaci svojim pastorm: "Ježiš mal predsa matku, prečo ste nám o nej nikdy nehovorili?"

Panna Mária je žijúcim ideálom neporušenej čistoty, krásy a nevinnosti a nadchýňa tisíce a milióny k láske a k praktizovaniu anjelskej čnosti. Ju Boh postavil na "svietnik", aby všetci, čo vchádzajú, "videli svetlo".

"Dejiny Cirkvi potvrdzujú, že všade, kde sa rozšírila úcta k Panne Márii, ľud sa hrnie k Ježišovi Kristovi" (kardinál Š. Wyszynski). Panna Mária je "cestou, ktorá vedie ku Kristovi" (MC, 32). Práve pre tieto príčiny "sa nám zdá", povedal pápež Pavol VI., "že sa musíme usilovať znova pochopiť dôvody našej úcty a dôvery v Pannu Máriu. Je to potreba i povinnosť" (Cagliari, 24. apríla 1970).

Nedeľa Praotcov

*"Istý človek
pripravil veľkú večeru
a pozval mnoho ľudí...
A naraz sa začali všetci vyhovárať" (Lk 14, 16-18).*

Raz chýrny grécky rečník Demostenes rečnil pred veľkým zástupom o láske k vlasti. Hovoril s ohromným nadšením, ale ľudia ho vôbec nepočúvali. Jedni kašľali, iní sa zasa bavili. Keď to videl, nebadane začal hovoriť obyčajnú detskú rozprávku. Tu všetci stíchli, napínali uši, ba aj vstávali zo sedadiel, akoby im išlo o život.

Takí sme my ľudia! Starostlivosť o pozemské veci nás často tak zaujme, že nemáme čas pre vyššie záujmy. V obsadenom rozvrhu hodín niet miesta pre spásu duše. Začíname sa vyhovárať ako tí pozvaní z podobenstva. A ich výhovorky sú typické aj pre dnešných kresťanov!

Nedeľa pred Narodením Pána - Svätých Otcov

"On vyslobodí svoj ľud z hriechov" (Mt 1, 21).

Päťročná Vierka leží v nemocnici po ťažkej operácii. "Sú Vianoce, čo si želaš od Ježiška?", pýta sa jej sestra. "Chodiacu babiku, knihu, šatky..." Sestra ju zastaví: "Nie je to trochu veľa? Pozri sa, koľko je tu detí a koľko je ich na svete. Akoby mohol Ježiško všetky navštíviť a obdarovať, keby každý chcel toľko?" Vierka sa zamyslí, pozrie sa do diaľky - akoby v tej chvíli videla mamičku - a potom s úsmevom na tvári povie: "On môže všetko!"

Plná pravda z úst trpiteľky. Veľké slovo: Ježiš môže všetko!

Nikto ti nepomohol? V tvojej chorobe hriechu? On môže všetko! Preto sa aj narodil, aby vyslobodil svoj ľud...

Predvečer Narodenia Pána

*"A všetci šli dať sa zapísať,
každý do svojho mesta" (Lk 2, 3).*

Istého roľníka, ktorý mal šesťnásť dobre vychovaných detí, sa sused opýtal, ako ich vychováva. Roľník s úsmevom odpovedal: "Urobil som to veľmi ľahko. Len prvé dieťa som naučil poslušnosti a tie ostatné ho už nasledovali. Kde všetci počúvajú, tam sa ľahko panuje."

Poslušnosť je prvým stupňom pokory. Prejavila ju Svätá Rodina, ktorá na rozkaz cisára Augusta o sčítaní ľudu prekonala dlhú a namáhavú cestu, aj keď Mária bola v požeňnanom stave. Iste to pre ňu nebolo ľahké, ale ochotne poslúchla.

Nasledujme ju v tom!

Narodenie nášho Pána Ježiša Krista

*"Vošli do domu
a uvideli dieťa s Máriou,
jeho matkou,
padli na zem a klaňali sa mu" (Mt 2, 11).*

Pri otváraní Svätej brány na Vianoce roku 1974 pápež Pavol VI. viackrát opakoval v Ježišovom mene výzvu: "Venite - Príďte!" Adresoval ju kresťanom i nekresťanom, ba aj nedôverčivým a uzavretým srdciam, ktoré odporujú náboženstvu a viere: "Príďte, Kristus vás očakáva. Boh nám vo svojej nekonečnej добрote vyšiel v ústrety až tak ďaleko, že sa stal jedným z nás!"

Pre nás budú vzorom tí traja mudrci, ktorí cez všetky nebezpečenstvá, odrádzania, prekážky a posmechy idú za hviezdou až k chudobným jaslám v Betleheme, kde padajú na zem, aby na kolenách lepšie poznali Boha a viac sa mu priblížili.

Zbor presvätej Bohorodičky

*"Vtedy sa splnilo,
čo povedal prorok Jeremiáš:
V Ráme bolo počuť hlas,
nárek a veľké kvílenie..." (Mt 2, 17-18).*

Za chrbtom utekajúcej Svätej Rodiny zomierajú Ježišovi vrstovníci. Z plaču ich matiek počuje evanjelista Matúš nárek matky Ráchel, ktorá "oplakáva svoje deti a odmieta útechu, lebo ich niet" (Mt 2, 18; porov. Jer 31, 15)

Kto by si pri tom nespomenul na tisíce mŕtvych detí, ktoré padli za obeť v našich časoch - v svetovej vojne, pri náletoch alebo za ostnatým drôtom tábora? Kto by nepočul hlas plačúcich matiek nad stratenými, zmrzačenými a zabitými deťmi...?

Na zvolenskom cintoríne v čase druhej svetovej vojny vraždili otcov a matky. Deti sa museli na ich smrť pozerieť. Mnohé z nich od hrôzy ošediveli a katani ich potom naháňali po cintoríne ako 8-10-ročných sivovlasých starcov, kým ich nepovraždili.

Prečo tie nevinné deti museli zomierať a platiť daň svojho života za viny dospelých?

Sv. prvomučeníka Štefana

*"Jeho sluhov pochytili:
jedného zbili,
iného zabili,
ďalšieho ukameňovali" (Mt 21, 35).*

Kňaza sťahovali na nové pôsobisko. Auto na ceste uviazlo a hľadali pomoc. "Priviezli sme vám nového pána farára", povedali obyvateľom. "To ste sa nemuseli obťažovať", dostali odpoveď. A bol to svedomitý kňaz! Naozaj, zdrcujúce privítanie.

Nedá sa povedať, či si počíname múdrejšie ako oni alebo tí z podobenstva. Ak sa však také scény odohrávajú aj v našej vinici, potom pozor! Božia spravodlivosť stojí vždy v tesnej blízkosti jeho zneužitého milosrdenstva.

"Vám sa Božie kráľovstvo vezme a dá sa národu, ktorý bude prinášať úrodu. Kto padne na ten kameň, doláme sa, a na koho on padne, toho rozdlávi" (Mt 21, 43-44).

Koniec roka

*"Len čo jeden z nich spozoroval,
že je uzdravený,
vrátil sa
a veľkým hlasom velebil Boha" (Lk 17, 15).*

Írsky pretekár Delanay, ktorý ako olympijský víťaz pretrhol cieľovú pásku, z vďačnosti pobozkal prach austrálskej zeme, ktorá mu umožnila zvíťaziť beh na 1500 metrov.

Stojíme opäť na sklonku starého roka a všetci si začíname uvedomovať, ako ten čas letí... Našou prvou myšlienkou je, aby sme sa ako veriaci poďakovali Pánu Bohu za všetky dary milosti, ktorých sa nám dostalo..., že nám dal úrodu polí, silu našim rukám, zdravie nám i našim drahým a v šťastí a pokoji prežiť ďalší úsek života...

"Všemohúci večný Bože, plný milosrdenstva a dobroty, skláňame dnes svoje kolená pred tvojou velebnosťou a vrúcne ti ďakujeme za všetky milosti, ktoré si nám v uplynulom roku dožičil...

Ďakujeme ti, že si nás zachoval pri živote a uchránil od náhlej a nečakanej smrti..."

O. A. M. D. G.

